

Δελτίο Τύπου #14

10 Σεπτεμβρίου 2024

Τέχνες της θάλασσας: Πάρος

17 - 21 Σεπτεμβρίου 2024

Αίθουσα Τέχνης «Αγιος Αθανάσιος»
Νάουσα, Πάρος
Ώρες λειτουργίας: 19:00-22:00

Θερινή προβολή:
20 Σεπτεμβρίου
Μαρίνα Νάουσας

Επιμέλεια: Maurizio Borriello και Jacob Moe
Παραγωγή: Δίκτυο Αρχιπέλαγος

σε συνεργασία με τον Δήμο Πάρου
και τα «Καπετανέικα»

με την υποστήριξη του Costas M. Lemos Foundation, του Goethe-Institut Athen και του υπόλοιπου κύκλου υποστηρικτών του Δικτύου Αρχιπέλαγος

Σε συνδυασμό με τον αγώνα επίδειξης ξύλινων ιστιοπλοϊκών σκαφών «Καπετανέικα», το Δίκτυο Αρχιπέλαγος παρουσιάζει την έκθεση *Τέχνες της θάλασσας: Πάρος*, η οποία θα πραγματοποιηθεί από τις 17 έως τις 21 Σεπτεμβρίου στην Αίθουσα Τέχνης «Αγιος Αθανάσιος» στη Νάουσα. Η έκθεση προβάλλει και αναδεικνύει την ξυλοναυπηγική, την αλιεία και τη ναυτική κληρονομιά στην Αμοργό, τα Κουφονήσια, την Πάρο, τη Σαντορίνη και τη Σύρο, εξετάζοντας παράλληλα τις τρέχουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν αυτές οι θαλάσσιες κοινότητες.

«Τα καΐκια μας έφερναν εμπορεύματα προς και από τα νησιά. Κριθάρι, αλεύρι, κρασί και άλλα. Και μετά τα πράγματα άλλαξαν... και άρχισαν να μεταφέρουν υλικά για κατασκευές, τιμέντο, τούβλα κτλ». Ο Μανώλης Ζησιμόπουλος, καπετάνιος εμπορικού καϊκιού στην Πάρο, περιγράφει τις αλλαγές στο κυκλαδικό εμπόριο κατά τη διάρκεια των πενήντα χρόνων που πέρασε στη θάλασσα. Σήμερα, η Πάρος, όπως και πολλά ακόμα νησιά του Αιγαίου, βρίσκεται σε οριακό σημείο: η υποβάθμιση των φυσικών πόρων και η ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη συνιστούν άμεσες απειλές για το τοπίο, το θαλάσσιο περιβάλλον και τον κοινωνικό ιστό του νησιού. Εν τω μεταξύ, οι κυβερνητικές επιδοτήσεις για την αποτροπή της υπεραλίευσης έχουν οδηγήσει στην καταστροφή των καϊκιών, μειώνοντας ραγδαία τον παραδοσιακό αλιευτικό στόλο από τη δεκαετία του 2000.

Σε συνέχεια των παρουσιάσεων στην Αμοργό και την Αθήνα, αυτή η τρίτη εκδοχή της έκθεσης *Τέχνες της θάλασσας* προσκαλεί κατοίκους και επισκέπτες να εξερευνήσουν τη ναυτική κληρονομιά της περιοχής, μέσα από φωτογραφικές αρχειακές εγκαταστάσεις του Jacob Moe και φωτογραφίες-ντοκουμέντα του Maurizio Borriello. Στο πλαίσιο της έκθεσης, θα πραγματοποιηθεί μια υπαίθρια προβολή όπου θα παρουσιαστούν μια σειρά από ντοκιμαντέρ μικρού μήκους για τους ξυλοναυπηγούς, τους ψαράδες και τους καπετάνιους της Πάρου και άλλων κυκλαδικών νησιών, σε παραγωγή του Δικτύου Αρχιπέλαγος. Συνδυαστικά, το παραπάνω υλικό αναδεικνύει την τεχνική και πολιτιστική σημασία των εν λόγω ναυτικών επαγγελμάτων, προτάσσοντας ένα μέλλον ιδωμένο από τη θάλασσα αλλά και προσανατολισμένο προς αυτή.

Δελτίο Τύπου #14

10 Σεπτεμβρίου 2024

Οι *Τέχνες της Θάλασσας* αποτελούν μια σειρά εκθέσεων στην Αμοργό, την Αθήνα και την Πάρο σε επιμέλεια των Maurizio Borriello και του Jacob Moe, που παρουσιάζει το Δίκτυο Αρχιπέλαγος σε συνεργασία με τον Επαγγελματικό Αλιευτικό Σύλλογο Αμοργού, το Goethe-Institut Athen και τον Δήμο Πάρου, με την υποστήριξη του Costas M. Lemos Foundation, του Goethe-Institut Athen και του υπόλοιπου κύκλου υποστηρικτών του Δικτύου Αρχιπέλαγος.

Προσεγγίζοντας «από τα κάτω» την ανεύρεση και τη διατήρηση της κοινοτικής κληρονομιάς, οι εκθέσεις *Τέχνες της Θάλασσας* αναδεικνύουν τις λιγότερο απτές και μνημειώδεις μορφές της ναυτικής κουλτούρας και των σημερινών ξυλοναυπηγικών, αλιευτικών και ναυτιλιακών κοινοτήτων στην Αμοργό, τα Κουφονήσια, την Πάρο, τη Σαντορίνη και τη Σύρο. Μέσα από αρχαιακό υλικό, φωτογραφίες-ντοκουμέντα, ηχητικά κολάζ και ντοκιμαντέρ μικρού μήκους, οι *Τέχνες της Θάλασσας* υπογραμμίζουν τη συνεχή σημασία τους με στόχο τη διασφάλιση της ύπαρξής τους στο μέλλον.

Τόσο το ιστορικό αρχαιακό υλικό όσο και τα σύγχρονα οπτικοακουστικά τεκμήρια είναι το αποτέλεσμα της επιτόπιας έρευνας που διεξήχθη κατά τη διάρκεια του 2023-24 από το Δίκτυο Αρχιπέλαγος στο πλαίσιο του πρότζεκτ *Ναυτικές τέχνες των Κυκλάδων*, το οποίο παρουσιάστηκε αρχικά στη διαδικτυακή πλατφόρμα του οργανισμού ως [διαδραστικός ψηφιακός χάρτης](#).

Βιογραφικά επιμελητών

Ο **Δρ. Maurizio Borriello** είναι ναυτικός εθνογράφος, ναυπηγός και φωτογράφος/βιντεογράφος ντοκιμαντέρ. Έχει εργαστεί σε διάφορα ναυτικά μουσεία και κέντρα συντήρησης πλοίων στη Νορβηγία, αναστηλώνοντας ξύλινα πλοία που αναγνωρίζονται ως ιστορικοί ναυτικοί θησαυροί από τη Νορβηγική Διεύθυνση Πολιτιστικής Κληρονομιάς, και έχει διεξαγάγει εκτεταμένη επιτόπια έρευνα σε ναυπηγεία στη Νοτιοανατολική Ασία, την Ινδία και τη Μεσόγειο. Η διδακτορική του έρευνα επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης μεθόδου ναυπήγησης ξύλινων σκαφών, συνδυάζοντας σύγχρονες τεχνολογίες με τεχνικές που καταγράφηκαν και τεκμηριώθηκαν κατά τη συγκριτική εθνογραφική μελέτη του. Αυτή τη στιγμή εργάζεται ως εκπαιδευτής ναυπήγησης σκαφών στην Albasola Itsas Kultur Faktoria. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στις Ασιατικές και Αφρικανικές Γλώσσες και έχει λάβει τον διδακτορικό του τίτλο του από το Πανεπιστήμιο της Naples l'Orientale.

Ο **Jacob Moe** είναι ντοκιμαντερίστας και αρχειονόμος. Είναι ιδρυτής και επικεφαλής ερευνητής του Δικτύου Αρχιπέλαγος, μιας πρωτοβουλίας για την έρευνα και την τεκμηρίωση της οπτικοακουστικής κληρονομιάς, του πολιτισμού και της υλικής γνώσης στα νησιά των Κυκλάδων. Ήρ παραγωγός ταινιών και ραδιοφώνου, έχει συντονίσει έρευνες και προγράμματα σε τοπικό επίπεδο στο Αιγαίο και στη Βραζιλία, για θέματα όπως η άυλη πολιτιστική κληρονομιά, οι παραδοσιακές τέχνες και τα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιούν οι αυτόχθονες πληθυσμοί. Είναι κάτοχος πτυχίου Πολιτικών Επιστημών από το Roma College, μεταπτυχιακού Κοινωνικής Τεκμηρίωσης από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, Σάντα Κρουζ, και έχει λάβει υποτροφίες για ανεξάρτητη έρευνα στο Πανεπιστήμιο του Σάο Πάολο και στην Ακαδημία Αθηνών, μεταξύ άλλων.

Δελτίο Τύπου #14

10 Σεπτεμβρίου 2024

Σχετικά με το Δίκτυο Αρχιπέλαγος

Τα νησιά του Αιγαίου είναι καταφύγια διασπορικού πολιτισμού, παραδοσιακής γνώσης και βιοποικιλότητας. Ωστόσο, σήμερα, επιταχυνόμενες αλλαγές όπως ο υπερτουρισμός και η παγκόσμια κλιματική κρίση ασκούν τοπικές πιέσεις σε αυτές τις παράκτιες κοινότητες, απειλώντας τα συστήματα γνώσης τους και τις περιβαλλοντικές ισορροπίες. Σε αυτό το πλαίσιο, το Δίκτυο Αρχιπέλαγος αντιλαμβάνεται τις Κυκλάδες ως εργαστήρια επιτόπιας έρευνας, προγραμμάτων φιλοξενίας, εκδόσεων, ψηφιακών έργων και δημόσιων προγραμμάτων. Η πρωτοβουλία λειτουργεί στη διασταύρωση των οπτικοακουστικών πρακτικών, της πολιτιστικής ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, παρέχοντας ελεύθερη πρόσβαση στις ψηφιακές συλλογές της, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ανάπτυξη της τοπικής και περιφερειακής μνήμης μέσω των δράσεων τεκμηρίωσης και του δημόσιου προγράμματός της.

Για να ενημερώνεστε για την πορεία κάθε δράσης και να μαθαίνετε πρώτοι νέα από το πεδίο και τις επερχόμενες εκδηλώσεις του Δικτύου Αρχιπέλαγος, ακολουθήστε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή επισκεφθείτε το archipelagonetwork.org.

Social Media:

Instagram: [@archipelago_net](https://www.instagram.com/archipelago_net)

Facebook: [@archipelagonet](https://www.facebook.com/archipelagonet)

LinkedIn: [Archipelago Network](https://www.linkedin.com/company/Archipelago_Network)

Vimeo: [@archipelagonetwork](https://www.vimeo.com/archipelagonetwork)

Mixcloud: [@archipelagonetwork](https://www.mixcloud.com/archipelagonetwork)

Για θέματα Τύπου, επικοινωνήστε με το Δίκτυο Αρχιπέλαγος στο comms@archipelagonetwork.org.